

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА "БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА – СЪЮЗ НА
БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС" ГР. СОФИЯ**

ЗА 2011 Г.

Настоящият доклад за дейността е изготвен в съответствие с разпоредбите на Чл.33 от Закона за счетоводството и изискванията на Търговския закон

Този доклад е изготвен на основание изискванията на разпоредбите на чл. 33 от Закона за счетоводството и представя коментар и анализ на финансовите отчети и друга съществена информация относно финансовото състояние и резултатите от дейността на дружеството. Докладът отразява достоверно състоянието и перспективите за развитие на дружеството.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО.

ПРАВЕН СТАТУТ

Българска стопанска камара - съюз на българския бизнес е сдружение с нестопанска цел, неправителствена организация на българския бизнес, учредена на 25 април 1980 г.

Органи на управление:

Висшият орган на управление на БСК е Общото събрание, което се състои от всички членове на Камарата. Общото събрание приема основните насоки за дейността на БСК изменя и допълва устава, избира и освобождава Управителния и Контролния съвети, и контролира тяхната дейност.

Управителният съвет се състои от не по-малко от 15 членове, които се избират от Общото събрание за срок от 5 години. Управителният съвет приема планове и програми за дейността на БСК, организира изпълнението на решенията на Общото събрание и отчита своята дейност пред него. Управителният съвет избира от своя състав председател на БСК, който представлява организацията в страната и чужбина.

Контролният съвет се състои от трима души, които се избират от Общото събрание за срок от 5 години. Контролният съвет контролира законосъобразността и целесъобразността на изпълнението на решенията на органите на управление на Камарата, както и правилното опазване на нейното имущество. Към БСК е създаден Национален съвет по икономическа политика, който се избира от Общото събрание, в състав не по-малко от 80 души, с мандат от 5 години.

Националният съвет по икономическа политика организира своята дейност чрез комитети и работни групи в тях. НСИП е консултативен орган към Управителния съвет на БСК и в неговия състав влизат представители на бизнеса и науката от различни икономически сфери. Съветът подпомага Управителния съвет на Камарата при формулирането на актуалните политики и задачи, стоящи пред икономическото развитие на страната. Към Съвета функционират осем тематични комитета, както следва:

- Комитет по индустриална политика.
- Комитет по данъчна политика.
- Комитет по търговска политика.
- Комитет по регионална политика.
- Комитет по инфраструктурна политика.
- Комитет по екополитика.
- Комитет по наука и иновации.

СТРУКТУРА

В БСК членуват над 40 000 търговски дружества, сред които 263 от 300-те най-големи фирми в България.

БСК има добре изградена матрична структура, включваща: повече от 100 браншови работодателски организации (32 от които членуват в съответните европейски браншови структури), 26 регионални и 79 общински организации:

- Централният кооперативен съюз.
- Централният съюз на трудовопроизводителните кооперации.
- Асоциацията на индустриалния капитал в България.
- Конфедерацията на българската индустрия.
- Българската академия на науките.

ДЕЙНОСТ И ПРЕДСТАВИТЕЛНОСТ

БСК защитава интересите на своите членове при:

- формирането на икономическата политика в България.
- разработването и усъвършенстването на нормативната база в областта на социално-икономическата политика.

- изготвянето на анализи, проучвания и експертни оценки в областта на индустриалната, данъчната и социалната политика, индустриалните отношения, опазването на околната среда, техническите изисквания към продуктите, развитието на малките и средни предприятия и др.

БСК представлява интересите на членовете си пред държавните органи, международни и други организации чрез:

- участие в органи за партньорство на национално, браншово и регионално ниво.

- членство в международни организации.

- посредничество за преодоляване и разрешаване на спорове между търговските субекти, между синдикати и работодатели, проблеми с държавната администрация и др.

- членуващите в БСК браншови организации са страна по 64 секторни колективни трудови договори и споразумения за минималните равнища на трудовите възнаграждения по категории персонал.

БСК съдейства на своите членове за осъществяване на тяхната стопанска дейност чрез предоставяне на специфични услуги, като:

- организира бизнес форуми, срещи и делови контакти между български и чуждестранни фирми, привличане на инвестиции. БСК е съорганизатор на едни от най-големите ежегодни икономически форуми в България, в които участват държавни ръководители, политици, икономисти с международна известност, президенти на водещи търговски дружества и др.

- съдейства за технологично обновяване и прилагане на иновации в производството.

- подпомага информационния обмен на членовете, включително чрез осигуряване участието им в международни изложения и панаири, и предоставяне на пазарна информация за създаване на стратегии за конкурентоспособност.

- чрез своя Арбитражен съд посредничи при преодоляване и разрешаване на спорове между търговските субекти, и между синдикати и работодатели.
- издава сертификати за произход.
- разработва on-line системи и Интернет страници.
- БСК издава ежедневен електронен бюлетин на английски и български език „Бизнес Индустрия Капитали (BIA Daily)“, с повече от 20 000 абонати в цял свят, периодичен електронен бюлетин „Индустрия и околна среда“ и бюлетин „Международно икономическо сътрудничество“.
- съдейства за въвеждане на системи за управление, вкл. от системата ISO, за постигане на съответствие с изискванията по околна среда и др.
- изготвя документи за регистриране на търговски дружества, сключване на търговски сделки, митнически, лицензионни режими и др.
- извършва квалификация и преквалификация по широка гама национално утвърдени програми и направления, включително – информационни технологии.
- в БСК функционира първата на Балканския полуостров CCNP-академия за обучение на сертифицирани от Cisco Systems професионалисти за работа с мрежи.
- БСК поддържа Информационната система на българските предприятия – BEIS (<http://beis.bia-bg.com>), включваща информация на български и английски език за повече от 35 000 действащи български предприятия. Профайлът на всяка фирма включва седалище, отрасъл, предмет на дейност, управителни тела, акционери и участия в други дружества, финансови данни и основни финансови показатели, борсови котировки, прес-дайджест. Информацията се актуализира ежедневно.

За изпълнение на функциите и задачите на БСК, както и за осъществяване на комплекса от услуги, които Камарата предлага, към организацията са изградени 13 центъра, както следва:

- Център по икономическа и социална политика.
- Център „Малки и средни предприятия.“
- Център „Индустриално развитие.“
- Център „Международни организации и програми“.
- Център „Чиста индустрия“.
- Център „Външноикономическо сътрудничество“.
- Център за професионално обучение.
- Център за компютърно обучение.
- Интернет център.
- Център за правни услуги.
- Център „Регионални и браншови организации“.
- Услуги в областта на публичните комуникации.
- Арбитражен съд.

ПАРТНЬОРСТВО С МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ

БСК - съюз на българския бизнес, членува в:
BUSINESSEUROPE – Конфедерация на европейския бизнес.

IOE – Международна организация на работодателите.

Камарата партнира и има подписани договори с над 70 национални индустриални и предприемачески организации от най-развитите страни на Европа, Азия, Америка и Африка, както и с американски, японски и европейски институции в областта на обучението, околната среда, безопасността и здраве при работа и др.

БСК активно участва в работата на:

Международната организация на труда (ILO).

Европейския икономически и социален комитет (EESC).

Тематични работни групи в BUSINESSEUROPE – Конфедерация на европейския бизнес.

Форума на работодателските организации от Югоизточна Европа (SEEEF), председателстван и координиран от БСК.

Международния търговски център (ITC/UNCTAD/WTO).

Световния екологичен център във Вашингтон.

БСК представлява българските работодатели в множество комитети и работни групи към Европейската комисия и редица международни организации.

УЧАСТИЕ В ОРГАНИ ЗА ПАРТНЬОРСТВО НА НАЦИОНАЛНО НИВО:

БСК е призната за представителна на национално ниво организация на работодателите, съгласно Кодекса на труда, и участва със свои представители в работата на:

Националния съвет за тристранно сътрудничество.

Икономическия и социален съвет.

Съвета за икономически растеж към Министерски съвет.

Съвета по данъчна политика при министъра на финансите.

Държавно-обществената консултативна комисия за подпомагане развитието на митническата администрация.

Националния консултативен съвет по стандартизация и Съвета по акредитация към Българската служба по акредитация.

Националния съвет по метрология.

Българския съвет за доброволна сертификация.

различни комисии на национално ниво, в т.ч., работни групи по хармонизиране на нормативната уредба с правото на ЕС.

надзорните и управителни органи на държавни обществени институции, сред които:

Националния осигурителен институт.

Националната здравноосигурителна каса.

Фонд "Условия на труд".

Агенцията по заетостта.

Агенцията за малки и средни предприятия.

Национален институт за помирение и арбитраж.

Националната агенция за професионално образование и обучение и др.

ПЕРСОНАЛ

Към 31.12.2011 г. списъчният брой на персонала на дружеството е 116 души.

Наети лица по трудово правоотношение	Среден списъчен брой за 2011 г.
Висши служители и ръководители	28
Аналитични специалисти	62
Административен персонал	19
Техници и други приложни специалисти	7
Общо:	116

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА И НА СЪСТОЯНИЕТО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Годишният финансов отчет на Българска стопанска камара (БСК) за 2011 година е изготвен в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и Националните стандарти за финансови отчети на малки и средни предприятия (НСФОМСП), приложими за 2011 година. Финансовата информация относно дейността БСК, както и имущественото и финансовото състояние са съобразени с нормативите на НСФОМСП 9 – Представяне на финансовите отчети на предприятията с нестопанска цел.

Финансовата 2011 година за Българска стопанска камара се характеризира със стабилност във финансовата обезпеченост на извършваните дейности.

При анализа на счетоводния баланс се забелязва продължаващата положителна тенденция на поддържане на висока ликвидност на организацията. Към 31.12.2011 година БСК няма дългосрочни задължения, а наличните парични средства, в размер на 365 хил. лева са достатъчни, за да покрият в пълен размер, краткосрочните задължения на камарата (115 хил. лева).

Общият размер на дълготрайните активи на организацията възлиза на 11 млн. лева, като запазва нивата от предходната финансова година.

Отчетът за приходите и разходите обобщава трите основни направления в дейността на БСК – програмите за стопанска и нестопанска дейност и отделените като самостоятелно направление дейности свързани с административното обслужване на БСК. Отделно от тях, като самостоятелно (четвърто) направление е показана финансовата дейност.

При анализа на обобщения отчет за приходите и разходите следва да имаме предвид, че основната цел на Камарата е обслужване интересите на нейните членове и подпомагане развитието на производствената, търговската и обслужващата дейности на икономиката. Реализирането на пряк финансов резултат е само следствие от извършваните дейности, подчинени на тази цел и не може да бъде разглеждан като за показател за ефективността им.

Реализираният нетен счетоводен финансов резултат през 2011 е отрицателен и е в размер на 823 хил. лева. Финансовият резултат от основна дейност, е загуба в размер на 1 063 хил. лева като отчита намаление с 14 на сто, в сравнение с предходната година (1 233 хил. лева). Положителната

разлика се дължи основно на намаляване на разходите и увеличаване на приходите в стопанска дейност на организацията, която генерира положителен финансов резултат.

Приходите от основна дейност отбелязват ръст от 16 на сто, в сравнение с данните от 2010 година. Увеличението на годишна база от 342 хил. лева се дължи основно на приходите от финансираня в нестопанската дейност и увеличение на приходите от продажби на услуги в стопанската дейност.

Запазва се формираната през 2011 година тенденция, общите приходи от нестопанска дейност да превишават тези от стопанска дейност.

Най-голям относителен дял в структурата на разходите имат разходите за трудови възнаграждения – 43,5 %, следвани от разходите за външни услуги – 32,2%.

Нестопанска дейност

Финансовият резултат от нестопанската дейност на БСК за 2011 г. е отрицателен и е в размер на 265 хил. лв., като се запазва близо до нивата от 2010 и 2009 г., съответно 279 хил. лв. и 270 хил. лева..

Отчетените разходи за външни услуги през 2011 година са в размер на 561 хил. лева. В сравнение с 2010 година размерът им отбелязва ръст с около 16 на сто. Увеличението се дължи основно на ангажиране на подизпълнители при реализираните, през 2011-та година дейности по проекта по ОПРЧР.

Разходите за заплати в нестопанската дейност отбелязват слабо повишение от 9,6 на сто, в сравнение с предходната година, като заедно с осигурителните плащания формират относителен дял от 50,4 на сто в общата структура на разходите за нестопанска дейност. През 2010 година относителният дял на тези разходи е 51,4 на сто. През отчетната година се запазва тенденцията на пренасочване на експерти, традиционно ангажирани в стопанската дейност, в изпълнение на задачи и дейности финансирани по европейски проекти.

Приходите от реализация на услуги възлизат на 173 хил. лева, като отбелязват увеличение спрямо 2010 г. (20 хил. лв.) с над 13%, формирайки 10 на сто от приходите от нестопанска дейност.

За 2011 година приходите от членски внос възлизат на 27 хил. лева, като отбелязват спад с около 33 на сто, в сравнение с предходната финансова година (40 хил. лева).

Приходите от финансираня в нестопанската дейност отбелязват увеличение от 11 на сто, достигайки 1 549 хил. лева през отчетния период. Основната част от тях (1 119 хил. лева) се формират от реализираните дейности проекта по ОПРЧР, около 300 хил. лева от международни проекти финансирани директно от ЕС (Leonardo, RIBI, INFORMIA, FLEMCEE, LUDUS, BOSMIP, TOBEQU, SPECTARIS, EEN и др.), 130 хил. лева от усвоено финансиране по договор с Фонд условия на труд и др.

Както бе отбелязано по-горе, финансовият резултат от нестопанската дейност не следва да се приема като измерител на ефективността на БСК, която има за основна цел защита интересите на своите членове. Въпреки намаляването на загубата от тази дейност с над 5 на сто, в сравнение с предходната година, сериозната икономическа криза в реалния сектор,

изразяваща се и в значителен спад в търсенето на традиционните услуги предоставяни от БСК, вече трета година, води до пренасочване на ресурси към проекти финансирани от европейските фондове. Очаква се тази тенденция да продължи и в следващите години.

СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

През 2011 г. програмните направления обособени в стопанската дейност на БСК реализират приходи в размер на 465 хил. лв., отбелязвайки ръст с над 53 % в сравнение с предходната година. Отчетените разходи възлизат на 425 хил. лв., като също отбелязват ръст, в размер на 6,7 на сто. Формираният общ финансов резултат от изпълнението на тези програми е печалба в размер на 42 хил. лева.

Най-голям относителен дял в структурата на разходите за стопанска дейност традиционно заемат разходите за трудови възнаграждения с 45,1 на сто. През 2011 година те достигат стойности от 192 хил. лева, отбелязвайки спад от близо 20%, в сравнение с предходния отчетен период и с над 40 на сто спрямо 2009-та година. Намалението в общите разходи за възнаграждения се дължи на увеличаване на ангажираността на експертите в проекти, финансирани със средства по европейските програми, изпълнявани в рамките на нестопанската дейност.

Разходите за външни услуги в стопанската дейност през 2011 година заемат относителен дял от 41,2 на сто в структурата на разходи за дейността. Общата сума достига 175 хил. лева, а наблюдаването увеличени на годишна база с 78 на сто се дължи основно на увеличаване обема на дейностите и приходите в програмите в нестопанската дейност.

В следствие на увеличението на обема на дейността и намаляване на разходите за трудови възнаграждения, програмните направления в стопанската дейност реализират положителен финансов резултат за първи път в през последните седем години, при запазване числеността на заетите експерти.

ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ТЕНДЕНЦИИ

Общите приходи на БСК отбелязват увеличение с над 16 на сто, отнесени към данните за 2010 година, дължащо се основно на приходи от финансираня от реализацията на проекти в нестопанската и увеличение на приходите от услуги в стопанската дейност.

Разходите за дейността се запазват на нивата от предходната година, отбелязвайки ръст с 5 на сто, в сравнение с предходния период.

Забелязва се положителна тенденция в работата и финансовите резултати на програмите в стопанската дейност на организацията.

Отрицателният счетоводен финансов резултат на организацията намалява с 14 на сто, в сравнение с предходната година.

Въпреки икономическата криза БСК запази своя експертен потенциал. През 2011 година средносписъчния състав на организацията е 116 служители, при 88 през 2010 година.

Формираната още през 2008 година тенденция на съкращаване обема на стопанската дейност и насочване на експертен потенциал в нестопанската (регламентирана) дейност продължи и през 2011 година. Очакванията са през следващите две финансови години обхватът на нестопанската дейност да продължи да се разширява, с оглед изпълнението на ангажиментите по одобрения проект "Разработване и внедряване на информационна система за оценка на компетенциите на работната сила по браншове и региони", финансиран със средства по ОП"РЧР", на стойност близо 9 млн. лева.

Българска стопанска камара е достатъчно добре финансово и ресурсно обезпечена, да осъществява своята дейност и мисия - да представлява и защитава интересите на своите членове пред държавните, обществените и международните органи и организации.

ОСНОВНИ РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО ДРУЖЕСТВОТО

СИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

Макроикономически

Съгласно данни на Националния Статистически Институт, през декември 2011г. показателят на промишлеността се понижава с 4.1 пункта в сравнение с месец ноември. Това се дължи на увеличените запаси от готова продукция и неблагоприятните очаквания на мениджърите за производство през следващите три месеца. През декември спрямо ноември се наблюдава известно увеличение на поръчките от чужбина с 1.9 пункта.

През ноември 2011г. общия показател на бизнес климата се понижава с 2.1 пункта, спрямо нивото си октомври. През ноември, в сравнение с октомври 2011г., показателят на промишлеността намалява с 4.2 пункта, поради намалени очаквания за развитието на бизнеса .

През септември, октомври и ноември 2011г., производствената активност се понижава с 10 пункта. Осигуреността на поръчки за чужбина също намалява за този период.

През ноември 2011 г., показателят, който отчита строителството регистрира последващо намаление от 2.5 пункта. Това се дължи на засилващия се песимизъм в очакванията на строителните предприемачи за развитието на строителния бизнес през следващите шест месеца.

През ноември се забелязва намалена строителна активност и по-малко поръчки в сравнение с предходния месец. Основният фактор, затрудняващ дейността в отрасъла на строителството е несигурната икономическа среда.

През ноември съставният показател за бизнес климата в сектора на услугите също се понижава с 2.3 пункта, в сравнение с октомври.

Съгласно данни на НСИ, за първото тримесечие на 2011 г., безработицата е страната е 12 %, за второто тримесечие е 11.2 %, а за третото тримесечие на годината, размерът на безработицата е 10.2 %.

Обемът на вземанията по кредити на домакинства и нефинансови предприятия през ноември 2011 г. възлиза на 91 905 млрд.лв., което представлява 67.3 % от прогнозираният за 2011 г. БВП. Темпът на годишен

прираст на кредитите през ноември е 4.2 %, спрямо 4.1 % през предходния месец.

През ноември 2011г., тримесечният индекс на междубанковия пазар СОФИБОР намалява от 3.68 % на 3.64 % в сравнение с предходния месец, спрямо 3.99 % за ноември 2010 г.

Валутен риск

Валутният риск е свързан с възможността приходите от дейността на дружеството да бъдат повлияни от промените на валутния курс на лева към други валути. В страна като България, нестабилността на лева може да предизвика икономическа нестабилност. Фиксирането на лева към единната европейска валута доведе до ограничаване на колебанията в курса на лева към наложените като основни чужди валути.

Лихвен риск

Лихвеният риск е свързан с възможни, евентуални, негативни промени в лихвените нива, установени от финансовите институции на Република България.

На проведеното на 08.12.2011 г. заседание на Европейската Централна Банка, основната лихва бе понижена с 25 базисни точки до 1 %. Лихвеният процент по пределното кредитно улеснение бе понижен с 25 базисни пункта до 1.75 %, считано от 14 декември 2011 г. От същата дата бе понижен и лихвеният процент по депозитното улеснение с 25 базисни пункта до 0.25 %.

На заседание на Европейската Централна Банка, проведено на 03.11.2011 г. основната лихва в Еврозоната бе понижена с 0.25 процентни пункта до 1.25 %.

На проведеното на 06.10.2011 г. заседание Европейската Централна Банка, Управителният съвет на банката прие решение да не променя основните лихвени проценти. Лихвения процент по основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и депозитното улеснение останаха непроменени – съответно 1.50 %, 2.25 % и 0.75 %.

Този риск не е от съществено значение за БСК понеже не се изпълват външни източници за финансиране на дейността и.

Инфлационен риск

Инфлационният риск представлява всеобщо повишаване на цените, при което парите се обезценят и съществува вероятност от понасяне на загуба от домакинствата и фирмите.

Съгласно данни на НСИ, Индексът на потребителските цени (ИПЦ) за декември 2011 г. спрямо ноември 2011 г. е 100.1%, т.е. месечната инфлация е 0.1%.

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) за декември 2011 г. спрямо ноември 2011 г. е 100.3%, т.е. месечната инфлация е 0.3%.

Съгласно данни на НСИ, годишната инфлация за 2011г.(декември 2011г. в сравнение с декември 2010 г.), измерена чрез ИПЦ е 2.8 %, като регистрира

намаление с 1.7 процентни пункта в сравнение с декември 2010 г. За периода 2000 г. – 2011 г. , най-ниската годишна инфлация (0.6 %) е измерена през 2009 г., а най-високата (12.5 %) през 2007 г.

Съгласно данни на Националния Статистически Институт, индексът на потребителските цени за месец ноември 2011 г., спрямо октомври 2011 г. е 100.3 %, т.е месечната инфлация е 0.3 %.

Хармонизираният индекс на потребителските цени за ноември 2011 г. спрямо октомври 2011 г. е 100.1 %, т.е месечната инфлация е 0.1 %.

Индексът на потребителските цени за октомври 2011 г., в сравнение със септември 2011 г.е 100.8 %, т.е. месечната инфлация е 0.8 %. Инфлацията от началото на годината (октомври 2011 г. спрямо декември 2010 г.) е 2.3 %, а годишната инфлация за октомври 2011г. спрямо октомври 2010 г. е 3.5 %. Хармонизираният индекс на потребителските цени за октомври 2011 г., спрямо септември 2011 г. е 100.3 %, т.е месечната инфлация е 0.3 %. Инфлацията от началото на годината (октомври 2011 г. спрямо декември 2010 г.) е 1.7 %, а годишната инфлация за октомври 2011 г. спрямо октомври 2010 г. е 3.0 %.

За 2011 г., двата месеца с най-голямо увеличение на цените на потребителските стоки са февруари (1.2 %) и октомври (0.8 %). Месеците с най-голямо намаление са юни (-0.9 %) и август (-0.3 %).

ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТА НА СЪСТАВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

До датата на одобрение на финансовия отчет на дружеството за 2011 г. не са настъпили събития, от съществено значение за неговото имуществено и финансово състояние.

НАСТОЯЩИ ТЕНДЕНЦИИ И ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

Отчитайки икономическата ситуация в България през 2011 г., ръководството на БСК не предвижда съществени инвестиции през 2012 г.

ИЗПОЛЗВАНИ ОТ ПРЕДПРИЯТИЕТО ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Дружеството не използва банкови финансираня, специални финансови инструменти при осъществяване на финансовата си политика, вкл. при хеджиране и управление на финансовия си риск.

14.03.2012 г.
София

Председател на БСК:.....

/Божидар Данев/